

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА

український щоденник

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса: Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BErgen 4-0807 4-0237 Тел. факс: BErgen 4-1010

РІК LX. Ч. 200. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 1-го СЕРПНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 200. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 1, 1952. VOL. LX.

НОВА РАДА СТАБІЛІЗАЦІЇ ПЛАТНІ

Вашингтон. — Президент Труман, під час свого перебування в своєму рідному домі в Індепенденс у штаті Мізури, найменував 14 членів до Ради Стабілізації Платні, якої діяльність, на підставі ухвали Конгресу, буде обмежена виключно до вирішення висоти платення в підприємствах і наставлення цін на продукти, згідно з актом про оборонну мобілізацію. Попередня рада зрештукувала під тиском Конгресу тому, що вона призвела до стрілки в стрілку сталеварників, ухвалила максимальну підвищення платні для робітників, а цим викликала ворожнечу підприємств. Рада Стабілізації Платні складається з трьох груп, що заступають різні інтереси, а саме: з шести представників публіки, які на ділі представляють Конгрес; з представників робітників, що їх звичайно рекомендує обидва головні осередки організаційних юній, а саме Американська

Виявлено фальшування щоденника ген. Грова

Вашингтон. — Військові чинники, на підставі аналізу виданої совітської книги, виявили фальшування щоденника ген. Грова. Гров, звільнений від командування на шість місяців за невідповідне записування військових таємниць та за небажальне перекручення своїх нотаток, отримав додаткову нагану, за якою він повинен був переписати свій щоденник з його нотаток були переписані комуністами. Переписані уривки виявили неправдиве спрямування ЗДА розподілу негалий попереджувальну війну з СРСР. На підставі викраденого в генерала щоденника, червоні видали змислою минулого року в східній Німеччині книжку британського автора Річарда Сквайреса „На шляху до війни“. У книзі були світлість та уривки з щоденника ген. Грова, що викликали враження військового погоняла в ЗДА. Тепер військові круги твердять, що уривок, на якому найбільше спиралися своєю пропагандою комуністи, був сфальшований. Це торкається зокрема перекручення і невідповідного позначення сфери, що передана в книзі „Війна. Швидко, як тільки це можливо. Тепер“. Уривок „Наш напад повинен бути скерований у слабкі місця ворога... ми повинні зрозуміти, що ця війна це війна згубна, що провадиться усякою зброєю“, як і інші уривки не були в щоденнику зовнішній Німеччині книжку британського

Айзенгавер за обережну передвиборчу агітацію

Денвер. — Ген. Двайт Д. Айзенгавер вирішив кандидувати обережно на становище президента, покладаючи на правильні республіканські партійні організації для агітації на такий лад, як це робив Вендел Вількі в 1940 р. або Тамес Е. Дюї в 1944 і 1948 рр. Республіканський кандидат і його дорадники те-

Оборонці комуністів вимагають проголошення „невдачі процесу“

Нью Йорк. — Оборонці, що виступають у процесі комуністичних обвинувачень в змаганні до насильного скинення уряду Злучених Держав, зголосили прохання признавати „невдачність“ теперішній процес, що веде перед федеральним судом. Оборонці твердять, що проголошення „документальних доводів“ призбраних Федеральним Слідчим Бюро, що Комуні-

ВЕЛИКІ ЕКОНОМІЧНІ ВТРАТИ, ЯК НАСЛІДОК ПОСУХИ

Вашингтон. — З різних оцінок Злучених Держав наслідки до уряду звідомлення про катастрофічні наслідки довготривалої посухи, а з цим приходять благання за допомогою в біду. За відомостями, які достав сен. Лістер Гіл від адміністрації Фармерських Домів, цілий штат Алабама треба б проголосити „областю нещастя“, щоб таким способом признавати позичку для рятунку фермерів. Департамент рільництва вже проголосив штат Аркансас, частину штату Теннессі, далі частину штату Мізури як „область нещастя“. Подібний

ПРИВІТ У. Н. СОЮЗУ І „СВОБОДИ“ О. П. ПОНЯТИШИНОВІ

Бувший Адміністратор Єпархії Українців Католиків у Злучених Державах, о. Петро Понятишин, обходив 27 липня ц. р. 50-ліття свого священства. Сердечні привіти вислали з цієї нагоди телеграфічно УНСоюз та „Свобода“, якої він був свого часу Адміністратором. Заслуги о. Понятишина для нашого народу в Америці й для української справи великі, хоч сьогодні мало відомі новітньому поколінню. Завдячують йому ба-

ПРОМОВА СЕКР. ЧЕПМЕНА НА УКР. КОНГРЕСІ В КОНГРЕСОВОМУ РЕКОРДІ

Вашингтон. — В Конгресі Рекорд з дня 22 липня ц. р. поміщено знамениту промову, яку вголосив секретар внутрішніх справ, Оскар Л. Чепмен, на бекеті, влаштованій з нагоди П'ятого Конгресу Американських Українців в Готелі Статлер, дня 5 липня. До Рекорду вніс ту промову сенатор Влер Муді з Мішігену, що у своїх вступних словах схарактеризував теж сам Конгрес Американських Українців та його делегатів, що з'їхались з різних штатів на сам День Незалежності, щоб і таким способом зафіксувати відданість тим ідеалам, які с обілять Декларацією Незалежності. Сенатор ще додає, що промова, яка, найближче додавала духа, була промова секретаря внутрішніх

Стівенсон провадитиме особисто передвиборчу агітацію

Спрінгфілд, Іл. — Від середи 30 липня губ. Адлей Е. Стівенсон залишив дотеперішню посаду губернатора штату Іл. і покритого кандидата „і перестав виправдуватися, чому він прийняв кандидатуру. Він став уже на чолі передвиборчої агітації, заявивши, що він задоволений з Демократичної Конвенції і її вислідів. Кореспонденти, що брали участь в інтерв'ю з губернатором, твердять, що він з кожною хвилиною стає більше войовничим і агресив-

Мек Клой віщує об'єднання Німеччини

Нью Йорк. — Високий Комісар ЗДА в Німеччині, після свого уступлення, приїхав до Америки кораблем „Юнайтед Стейтс“ і заявив кореспондентам, що він вірить у те, що навіть Совіти будуть змушені допустити до об'єднання обох частин Німеччини. Мек Клой вірить, що моральні сили працюють в тому напрямі, хоч він сам не може сказати, „коли і як це може статися“. Мек Клой — це ньюйоркський правник і він служив у Німеччині як Високий Комісар ЗДА три роки і два місяці, а тепер задумав продовжувати свою правничу працю в Нью Йорку.

Припинення страйку моряків на побережжі Паціфіку

Сан Франсіско. — Тут припинився понад шестидесятиденний страйк юній моряків побережжя Паціфіку, що був спричинений домаганням моряків підвищити платні за їхню працю. Керівництво пароплавних компаній не знаходило для себе можливим задовольнити ці домагання й тому страйк тривав довго та спричинив великі втрати як обома сторонам так і економіці західного побережжя ЗДА. Про розміри страйку може свідчити факт, що в самій Каліфорнії 84 кораблі стояли нерозвантажени. Загрозливе положення однак ще не подалося.

Бувший єгипетський король Фарук, що тепер перебуває на острові Капрі (Італія), не так зажерливий тим, що дістає в Єгипті, як своїм 200 куфрами, які поцілює не має до виставити. В тих куфрах, між іншим, є багато золота. Тут бачимо його, як іде автомобілем, розглядаючись по чудовим островам.

Адмірал граф Мавнтбеттен командувачем союзних флотів на Середземному морі

Рокенкур, Франція. — Тут панує думка, що теперішній командант англійської флотії на Середземному морі адмірал граф Бірми Мавнтбеттен буде іменований командувачем усіх союзних флотів в цьому просторі, це значить флотії ЗДА, Франції, Італії, Греції і Туреччини. Але він буде під командуванням адмірала ЗДА Роберта Б. Карні, який є найвищим командувачем усіх родин зброї на Сході. В такий спосіб здійснюється амбіція Англії, яка домагалася голошу в спільній команді на Середземному морі, що таке важливе для Британської імперії. Існують оправдані вісті, що адмірал Мавнтбеттен згодиться на таку частинну задачу, команду під контролем ЗДА. Але з-під його впливу відтягнена буде ко-

ФРАНЦІЯ ЗАТРИВОЖЕНА МОЖЛИВІСТЮ ПРОГРАТИ ВІЙНУ В ІНДОНЕЗІЇ

Вашингтон. — Американська неприємна відповідь Франції щодо признавання 625 мільйонів доларів на підтримку французьких військових зусиль, викликала тривогу у Франції, чого виявом були розмови між послом Франції Генрі Бонне та асистентом державного секретаріату для європейських справ, Джорджем Перкінсом. Америка запропонувала поміч на цей фінансовий рік висотою 157 мільйонів доларів, що становить оборонність Франції під загрозою, як про це було сповіщено на нарадах у цій справі. Французький уряд поінформував ЗДА, що зменшення допомоги на 438 мільйонів доларів може бути ризиками для безпеки Європи. Серед міркувань, які навіть щодо цього посол Бонне, була загроза, що можливість натиску з боку французького громадянства на уряд, щоб країна припинила коштувати війну в Індонезії та відкликала війська, що беруть у ній участь. Посол вказав на можливість, у такому випадку, самим ЗДА про-

Сенсаційна перемога французів на Олімпіаді в Гельсінках

Гельсінкі, Фінляндія. — На Олімпійських іграх в Лондоні 1948 року американці здобули були всі вісім пливальських спортивних титулів. На теперішній Олімпіаді в Гельсінках американські спортсмени здобули вже чотири пливальські титули мистців, але в середу француз Жан Буате випередив найкращого американського пливача Форда Конна з Огайо та здобув бравуру перемогу, встановлюючи новий рекорд на 400 м., які він переплив у 4 мінутах і 30.7 секунди. Рекорд у цьому змаганні вносив 4 мінута і 41 секунда на Олімпіаді 1948 р., а американець Ф. Конно також його переміг, бо плив 400 м. 4 мінута і 31.3 секунди. 3,500 топа вітала окликами радості французького пливача, але нагло зачала сміятися, бо присутній на змаганнях батько Жана Буате такий в одній скочив до стау, щоб з радості поцілувати сина переможця. Син підтримав батька на воді, але коли вони цілувалися, обидва пірнули на хвилину в воду.

Уряд Єгипту касує титули паш і бейів

Каїро. — Єгипетський уряд законом скасував усі титули паш і бейів, якими так любився бувший король Фарук та ними щедро винагороджував своїх прихильників. Згідно з цим законом „сильна“ людина режиму, головний командувач збройних сил, генерал майор Мохаммед Нагіб, стратить титул бей, а його прем'єр Алі Магер титул паші. Новий уряд уже порибив такі зміни в Єгипті. Заявив, що Єгипет залишиться монархією, чого домагалася Англія. Остеріг іноземні уряди, щоб не мішалися у внутрішні справи Єгипту. Звільнив усіх осіб з в'язниці, які там сиділи „за образи на масштат“ бушого короля. Перевірив закон з 1949 року, який забороняв чужинцям контролю своїх підприємств у Єгипті. Новий закон дозволяє мати чужинцям 51 відсоток акцій, а давній дозволяв тільки на 49%. Кілька місяців напад американська нафтова сіпка вицофала свій інтерес з Єгипту, а також повітала з тої країни інші іноземні інвестиції. Король Фарук живе на острові Капрі і там прийняв титул „князя Єгипту“, а його жінка живе як „княжна Єгипту“.

СКИНЕНО 600 ТОН БОМБ НА ВОРОЖІ ФАБРИКИ НАД РІКОЮ ЯЛУ

Токіо. — Американські літуні переступили границю і бомбардували манджурську територію. Того самого протесту надіються американці й тим разом. Комуністи пояснюють цей налет тим, що Об'єднані Нації вживають тепер „військового натиску“ на те, щоб змусити Північну Корею до перемир'я на таких умовах, які вони подиктують. Ген. В. Д. Гені, начальний командир бомбардувально-літунських сил на Далекому Сході, заявив на пресконференції, що американські літуні знищили тільки фабрики, але не бомбардували біля 300 бараків, в яких, по всякій правдоподібності, живуть робітники, що працювали в знищених фабриках. Також стверджено, що американські В-29, що брали участь в нападі, стріляли разом з дуже сильною літунською обороною. Між іншим, деякі ворожі літаки були зосмотрені гарматами. Іх спроваджено з китайських морських баз. Досі тих американських фабрик не атаковано тільки тому, що вони пологі над самою рікою Ялу, себто дуже близько манджурської границі.

Генерал Бовлі за вільну політику у відношенні до Совєтів

Вашингтон. — Сюди прибув на відвідинах давніший командувач ЗДА в Берліні, генерал бригади Франк Л. Бовлі, що тепер є віцепрезидентом Нью Йорк Університету. Він заявив перед журналістами, що ЗДА повинні залишити „політику стримування“ у відношенні до Совєтів, і зацяті „політику, звільнення народів Східної Європи“. Він сказав, що дотеперішня „стратегія Вашингтону“ довела до того, що стікав кров'ю Західний Берлін, а тепер лється кров у Кореї і в інших частинах світу. „Наша закордонна політика повинна базуватися на тому факті“, твердить генерал Бовлі, „що совєтські провідники не мають ніякої уяви про Часопас „Нойсес Дончланд“, орган Комуністичної партії у Східній Німеччині, гостро нападає на генерала Бовлі та називає його „правдивим американським торговцем війною“.

Англійська партія праці проти ратифікації договору з Німеччиною

Лондон. — Англійська Партія Праці залишає свої партійні непорозуміння та заявляє, що в п'ятницю голосуватиме проти ратифікації контрактного договору з Німеччиною, який заключила Англія, ЗДА та Франція, щоб уможливити Німеччині бути повноправним членом Північного Атлантичного Пакту. Надіється, що консервативна більшість англійського парламенту в цілому голосуватиме за ратифікацію договору. Партія Праці не виступає в засіді проти прийняття Західної Німеччини до Західного Оборонного Пакту, але вона думає, що не треба з цією справою спішатися, коли робиться старання, щоб передискутувати цю проблему з Совєтами.

В БУКАРЕСТІ КОМУНІСТИ АРЕШТУЮТЬ ДІТЕЙ

Відень. — Сюди надійшли перевірені вісті, що букарестська комуністична поліція арештувала більшу групу дітей, ніж за двадцять років та велика їх кількість була до авта, що стояло на вулиці. Догодуються, що тих дітей арештували за „змову в користь Заходу“, або що це діти тих батьків, яких зліквідували як політично „ненадійних“.

ГЕН. ДЖЕЙМС А. ВАН ФЛІТ НЕ ВІРІТЬ У ШВИДКЕ ПЕРЕМИР'Я В КОРЕЇ

Мунсон, Корея. — В понеделок адмірал Вільям М. Фелтнер заявив у Вашингтоні, що в Кореї мусить бути швидке перемир'я, бо комуністи потребують його. Але в середу генерал ЗДА Джеймс А. Ван Фліт твердить, що він не вірить у швидке перемир'я в Кореї, де комуністи згромадили мільйон вояків і сильно згустили свої фронтові лінії, а також приготували оборону на обох своїх побережжях, щоб забезпечитися перед висадкою союзних військ. Ген. Ван Фліт твердить, що найкращий шлях до перемир'я — це „сильний натиск на комуністичні центри“. Вісті з квартири переговорів про перемир'я в Панмунджомі підтверджують заяву ген. Ван Фліта, бо на підкомісії для вступних переговорів комуністичні представники заявили, що вони відтягують навіть ті пункти, на які вже були раніше погодилися. Вони знову домагаються, щоб перемир'я не „бу-

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частинкою):			
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПО СТАЛЕВІМ СТРАЙКУ

В нормальних часах покінчення такого страйку в сталеварнях, що тривав 53 дні, був би надзвичайною подією в цій країні. Але тим разом так не сталося. Уся увага загалом була звернена в останній час на те, що діялося в Пікаго на Демократичній та Республіканській конвенціях, тобто була прикована до вибору кандидатів на наступного президента. Це тільки вказує, яку велику вагу прив'язує американський народ тим разом до особи того, що засяде в січні в Білому Домі, і то головню з огляду на закордонну політику, або простіше, з огляду на щораз гостріше напруження між Злученими Державами і ССРР.

Як знаємо, сталеве виробництво займає в Америці переднє місце. Воно є тим чинником, що заважає в мирний час на цілому господарстві, на добробуті й безробіттю. Його значення куди важливіше у війні, чи в такому напруженому положенні, яке тепер доводиться пережити Америці та усьому це вільному світові. Як глядіти з цього боку на минулий страйк, то можна тільки радіти, що він покінчився, але разом також якнайгостріше осудити тих, що його спричинили, чи зводили з його пологодою. Якщо поглянути тепер на різні фотографії, що їх містять газети в зв'язку з пологодженням страйком, то з дива не можна вийти, як сердечно вітається Ф. Морей, президент Конгресу Індустріальних Організацій, з президентом Сталевої Корпорації Ферлосом. Навіть пишуть, що обидва будуть тепер обідати країну, щоб їм дати доказ, які добрі настанови тепер відносини між зорганізованим у сталевій продукції робітництвом та фабричним провідом. Чому ж таке не сталося скорше? Чому треба було як телеграм з Корей, що незабаром не стане гарматних стрілець, якщо буде дальший застій у сталевій виробничості?

Можна сміло ствердити, що вина тут по обидвох боках, а зокрема же завинила теж і демократична адміністрація.

Що ж осьлясно страйком? Робітники дістали підвищу, це правда. Але теж правда, що й промисловці добилися підвищити ціни на свої вироби. Хто ж власиво на тому потерпів? Чи не сіра людина? Чи не та, що не має за собою сильних юній і гарантованих великих заробітків, а тепер платитиме це більшу ціну за залізні вироби, чи ті бляшані пушки, з консервованою гороховиною, чи овочами, без яких тепер не обійдеться ніяка хата? До такої підвищії вже пригтовляють американські економісти, що пильно слідкують за цінами. На неї не доведеться довод до ждати, теж і в такому виробництві, як автомобілеве і т. п.

Не дурім себе! Кожна підвищія в заробітній платні, яка подібна до цієї, якді добилися юні сталеві робітники, потягас зараз за собою інші підвищії. Це економічної проблеми не розв'язує, як думати про інфляцію. Воно тільки погіршує теперішнє положення. Страйки, як ми вже не раз про це писали, не є вже в руках робітництва тим знаряддям, яким вони колись були. В такій країні, як Америка, повинні бути знайдені інші способи на пологоду конфліктів між робітниками і управителями фабрик, ніж страйк. Робітництво повинно мати голос в самій управі, щоб ясно бачити, чого можна і треба домогтися, не потрясаючи структурою підприємства, чи навіть і самої країни. До цього вже йде. Та бода, що як професійні політики, так і робітничі "боси", роблять з таких справ "політику", оброщують на "робітничий голос". Та ж навіть у сталевій спорі відігравала важливу роль боротьба за зазакон Тефта-Гартлі, чого не повинно бути! Тут завинув уже сам президент Труман. Проте добре, що страйк скінчився, бо можливо, що він буде тепер доброю наукою для полагоди інших подібних страйків.

Петро Самутин, полк. Генштабу

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗБРОЙНИХ СИЛ ТА РОЛЯ НАШОГО СТАРШИНСТВА

З нашим українізованим 6-м Армієвським Корпусом сталося те, що в своїх планах передбачувала Москва. 22-го червня 1917 р. корпус був кинутий до наступу в районі села Конохи на наших західних землях, та поніс в пізньому часі великі втрати як в людях так і в матеріалі. Найбільше згинуло тут нашої цвіту — молодого старшинства. Гинуло наше старшинство з обох боків фронту, бо як би на потіку московському командуванню, проти нашого корпусу стояли наші брати Українські Січові Стрілець. Та вже перші дні бою — змінили ситуацію. Перша зорієнтувалася австрійська команда, та протиставила нам Турецьку Дивізію. Тільки на осінь 1917 року наш корпус був перекинутий в район Бердичів-Шепетівка на боротьбу з червоними. Не довго пришлося проіснувати так прерізаному корпусові, наказ міністра Порша про демобілізацію — остаточно ліквідував і цю силу.

Прихід німців

Прихід німців в Україну знову дав нашому старшинству надію на організацію власних збройних сил. Розбиті старшинство знову починає стягуватися до Києва та шукати доріг для вступу до власного війська. Частина нашого старшинства продовжує боротьбу на наших північно-східних кордонах, частина ж вступає до Інструкторської Школи старшин в Києві. Навіть старшини, що мусили бігти на вищі школи, щоб закінчити свою освіту, пішли власне до Інструкторської Школи старшин, аби в пізньому несли службу в своєму війську.

Травневий переворот та прихід до влади гетьмана ніс і в ряди слухачів школи заміщення та в більшість негативне наставлення до влади. Перегляд першого випуску неспроможив особисто сам с. п. гетьман Павло Скоропадський, та напевно немало був вражений прийняттям, що

„ЧИСТКА“ РУМУНСЬКОЇ МОВИ

Від часу, коли в Москві запанував курс на здійснення так званого „злиття націй“ (теорія Леніна) всі народи, підлеглі російській комуністичній імперії, мусять перенести найглибше пониження своєї гідності, порівняно з московським „старшим братом“. Цього зазнала і зазнає Україна, що мусить святкувати, як „українську національну перемогу“ під Полтавою, де українці і шведи були розбиті силами царської Московщини 1709 року. Українську мову як і білоруську та інші мови народів Советського Союзу „чистять“ по наказу з Москви, але так, що тільки засмічують її російськими словами. Історію Польщі, Чехії, Болгарії, Румунії мусять тепер наново „переписувати“, так, щоб виправдати всі злочини російських завойовників-імперіалістів у минулому та в сучасності і робити „злочинцями“ дійсних борців за національне визволення. Найбільший натиск робить Москва на Румунію та Болгарію, країни православної віри, де національна свідомість не є така глибока, як напр., між чехами і поляками.

Супроти румунів советська Москва не визнає навіть формально права на самоозначення. Напр., хоч більшість населення Басарабії говорить румунською мовою (молдавською), однак молдавську територію прилучено до „Молдавської Республіки“, яку створила Москва ще в 1925 р. на лівій березі Дністра, як автономну область у межах Советської України. Правда, в тій „Молдавській Республіці“ була більшість українців, але для політики Москви це не перешкода. 1940 року молдавську територію Басарабії включено до „Молдавської Республіки“, проголошено її „самостійною“ і столицю перенесено до Кишиньва. Щоб забезпечити „самостійність“ Молдавської Сов. Республіки, Москва заборонила уживати латинської абукви для молдавського населення і вернула до стану, який був за царя.

Ще не визнає навіть формально права на самоозначення. Напр., хоч більшість населення Басарабії говорить румунською мовою (молдавською), однак молдавську територію прилучено до „Молдавської Республіки“, яку створила Москва ще в 1925 р. на лівій березі Дністра, як автономну область у межах Советської України. Правда, в тій „Молдавській Республіці“ була більшість українців, але для політики Москви це не перешкода. 1940 року молдавську територію Басарабії включено до „Молдавської Республіки“, проголошено її „самостійною“ і столицю перенесено до Кишиньва. Щоб забезпечити „самостійність“ Молдавської Сов. Республіки, Москва заборонила уживати латинської абукви для молдавського населення і вернула до стану, який був за царя.

Віктор Приходько

Про що не говорено на П'ятому Конгресі

Під таким загальним умістом недавно у „Свободі“ стаття д-р Микола Кушніренко. Стаття зачіпає дуже багато важливих і актуальних питань з життя нашої української громади в Америці. Автор нарікає, що на Конгресі не вдалося обговорити як слід думками на ці теми і зазначити, що про ці справи необхідні поговорити в пресі. Радія. Д-р М. Кушніренко, як соціолог і практичний громадський діяч, подає низку влучних зауважень щодо психології нашого українського громадянства в Америці, хоч, поруч, допускається цілком помилковий твердження. Напр., щодо ролі Централі Українського Конгресового Комітету в організації українського життя на

місцях. Вистачить зазначити, що протягом двох років Український Конгресовий Комітет причинився до організації 80 відділів УККА (перед тим їх було лише 5), а також встановив майже 600 уповноважених Українського Конгресового Комітету на місцях, аби призначити, що якраз під оглядом організації і оживлення українського національно-громадського життя на місцях, за минулих два роки було пророблено виключно інтенсивну і велику працю, при чім працю, що вже дала їй своє позитивне наслідки. Великий і цікавий матеріал подає під цим оглядом також Голови Українського Конгре-

сового Комітету Дмитра Галчина.

Д-р М. Кушніренко станом українського громадського життя в Америці незадоволені. Але хто з наших українських громадських, політичних та національних діячів був коли-будь задоволений з нашої української суспільності? На жаль, на великий жаль, ця суспільність завжди і тепер дає багато до невдоволення і навіть до обурення. Починаючи від Шевченка, через Куліша, Франка, Гринченка, Самійленка, Грушевського і т. д. ця суспільність давала привід нашим національним провідникам до нарікань, обурення, сатири.

Шевченко писав:

Страшно впасти у кайдани,
Умирати в неволі,
А ще гірше спати, спати
І спати на волі.

Франко обурювався:

Ти, брате, любиш Русь
Як добрий кусень сала,
Я-ж гаваю раз-в-раз
Аби вона не спала.

Самійленко сміявся:

Хоч пролежав весь рік
[на печі,
Але завжди я був патріотом:
За Україну свою, чи то вдень
[чи вночі,
Моя серце сповнялось
[хлопотом.

Гринченко гірко іронізував:

Ще не вмерла Україна,
Але може вмерти,
Ви самі й, ледачі,
Ведете до смерті.

А Грушевський, підсумовуючи значення України в світі, 40 літ тому писав: „Коли б ненароком отака мала Бельгія зникла з мапи землі, то про цю подію було б повно галасу, але як би таке сталося з Україною, то й не було б за нею не галасу“.

Отже, треба признати, що існують в українському громадському житті певні „традиції“ національного лінійства та байдужості і тих „традицій“ ми мімо тримати. Хоч, з другого боку, не маємо підстав поводити в розпач. Починаючи літературу російську, польську, німецьку і там ви так само знайдете повно нарікань на „обов'язок“, — на того обов'язок, якого жадні громадські і взагалі вищі інтереси не зворушують і не цікавлять. „Його Величність — обов'язок“ — взагалі творить „лоз“ історії кожного народу і всякої соціології і громадської діяч це мусить добре пам'ятати і надієрно не нервувати.

А що до нашого, українського, суспільства, то мусимо також об'єктивно признати: не все у нас так але, — масмо повно і повно, — може значно більше, ніж у інших націй, — ідейність, жертвенність, вищокого горіння, аж до саможертви.

Але, розуміється, масмо повно й „обов'язок“. І це „обов'язок“ в першу чергу відбивається на Народному Фонді. Сюди і спрямовує свою головну увагу п. Кушніренко. Він нагадує: без сильного і міцного Фонду, — всі поставили Конгресу — залишається клатем нічого не вартого паперу. А тому пропонує: — всебічне оживлення громадського життя на місцях, віча й подібне, щоби всяко активі-

Анатоль Курдик

ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ НАД ТОРОНТОМ

18. Міжнародна Конференція Червоного Хреста

У середу 23 липня 1952 р. „Телеграф“, один з найбільших щоденників Торонта (офіційно: 517.323.814 примірників!) мав спеціальну статтю: на першій його сторінці, де звичайно всілякі усміхнені красуні або розбиті авта, пишало 44 візитних карточок, на яких у стилі жовтих було вписане слово привіт, на сорок третій карточці рівним п'ясом по-українськи: „Привіт делегатам!“ І вже один отой український напис серед кількох десятків інших, серед доземних японського, китайського та корейського і поземних від таких, що їх можна прочитати та зрозуміти до незрозумілих та покручених бурмеського, гіндуського, урдіського, сіамського, вірменського і пуштійського, — вже все це показало, що в Торонто почалася справді всесвітня імпреза, в якій беруть участь українці, — Торонто з того дня стоїть в осередку зацікавлення світу.

Так і с! Коло масивної будови Сіті-гол, під якою нахилився пам'ятник Невідомого Воляка та куди не раз ходили українські демонстрації, на сувоєних центральних вулицях Квін-Вест, Вей і Іонг, що ділять місто на Схід і Захід, повно білих прапорів з червоним хрестом. З балкона Сіті-гол велике полотнище теж білі делегати. Кожний торонтонець знає, що у найвищому в місті Йорк-го-лі, силует якого панує над столицею Онтаріо та який має 1,600 службовців і робітників, відбувається історична 18. Міжнародна Конференція Червоного Хреста — і мабуть кожному теж торонтонцеві залежить на тому, щоб 750 делегатів, що приїхали з 69 країн в першому дні та репрезентують коло 100 мільйонів доносних членів тієї світової організації, вивести про „Йорк-го“ місто найкраще враження. А що серед п'ятнадцяти тисяч службовців Йорк-го-го-лі, ховатися поверх дві сотні українців, українці знають іде, що в головній залі готелю, призначений для пленарних засідань, знаходиться 56 столів і на стінах висить 56 прапорів, серед них коло турецького прапора Советської України: червоне полотнище з серпом, молотом та буквами УССР, лінійний рижок якого вгорі жовтий і правий в низу синій! Чому? Мої земляки кажуть, що це мабуть концесія для тутешніх

зувати справу Народного Фонду. Розуміється, проти кожного масового оживлення та активізації, в засаді, нічого не можна сказати. Але в справі Національного Датку тут п. Кушніренко не попадає в ціль. Річ в тім, що український „обов'язок“ дуже добре знає і про Фонд і про свою повинність і, зрештою, в засаді, не є проти його повинності. Але треба його зрозуміти: він знятий тяжкою працею, він заклопотаний щоденними ро-

(Закінчив на стор. 3)

комуністів, бо як відомо, офіційний прапор УССР таких „кінчиків“ не має.

Довкола нарад Конференції стоїть атмосфера поваги. Це ж ясне: Міжнародна Конференція ЧХ — це найвища інстанція тієї світової добродійної установи і це вона розглядає всі проблеми діяльності ЧХ в міжнародному аспекті, зберігаючи єдиність праці всіх національних комітетів. Торонтонська конференція має головним завданням доповнити т. зв. Женевську Конвенцію та переглянути інші міжнародні договори гуманітарного характеру, а Женевська Конвенція — це база праці ЧХ. Це вона має постанови щодо ранених на полях боїв, хворих і розбитих воєнних кораблів, полонених і цивільного населення в часі війни. Це та Конвенція, що дає неоторальні воякам, кораблям і літакам із знаком червоного хреста, дозволяє персоні ЧХ вештати по побосищах та виходити в брани таборів полонених і концентратів. Безпека для цих основних принципів праці ЧХ та їх майбутнє — оце й головна тема 18. Конвенції. Крім цього розгляд справ, що їх пропонує пленумові чотирьох окремих комісій (з цього одна для справ політичних в'язників), звіти поодиноких національних комітетів, фінанси, відношення ЧХ до ОН і ряд технічних проблем. Інші справи, отже справа санітарного персоналу, трансфузії крові, першої допомоги, боротьби з пошестями і туберкульозом, соціальної опіки, опіки над матір'ю й дитиною, над божественним, створенням лічниць в далеких околицях і опіка над хворими вдома, будуть обговорюватися в підкомісіях. Теж справа Юнацького Червоного Хреста, що наставлений на проблеми здоров'я, на міжнародну приязнь і на допомогу в нужді та біді.

Які це все важливі проблеми — кожному з нас відомо. Автор цих рядків наприкінці, в 1944 році, коли в розгромлений Німеччині шло все гори коренем, почав недомагати на очі. Про якісь окуляри годі було говорити, оптики сміялись безнадійно з відповідно бущешайну. В розпучі пишу до знайомої у Швейцарії, пересилаю рецепту. За три тижні приходить пакет з знаками Червоного Хреста, з відділу збірки окулярів, з відповідними для мене. Може писати, працювати, я не каліка. Потім автор цих рядків був головою одного з таборів українських політичних емігрантів у Німеччині. І я ніколи не забуду радості в дитині, до яких в бараки приходили пакети від невідомих друзів — одностовків з Юнацького Червоного Хреста з-за океана, пакети з забавками, солодощами і шкільним приладдям та — найцікавіше — з листами, що не раз навізали щирі дружбу і ширшу вістку про Україну. І наостаті скільки то нашим людям допомогло, як рятували їх в перші дні по розвалі Німеччини та

Торонто, його мешканці і канадійці знають ціну советським делегатам і може тому так хотіли б, щоб їх побут був спокійний та... короткий. І тому, як писав „Телеграф“, коли несподівано на летовище прибув літак з 23-членною непрошеною делегацією червоного Китаю та Північ. Корей, їх зустріла збентежена мовчанка, тим дурніша, що й с. м. 23 на всі запити репортів відповідала трафаретно, що їм нічого казати, або викучувалися філософічно теж трафаретним „пождемо і побачимо“. А коли з другого дня конференції почалася вже підірвані атаки советських представників, щоб усунути делегата Форбоза та впровадити червоних китайців і північних корейців, коли д-р Пашков і ще один його делегат пробували проти 15 голосів сторпелувати прийняття в члені ЧХ Зах. Німеччини, коли з цього другого дня почалася відмова всіх і вся трафаретна червона-гамакска з усіх світових конференцій, — канадійський загал теж каже „пождемо і побачимо“, певний того, що демократичні нерви сильніші від советських слівних барабанів та що і на цій конференції совети не перестануть бути собою — а тому спокій і жодод найкращі у відношенні до таких „гостей“ дорадники.

тичні погляди, вже можна було спостерігати між нами симпатичні соціалістично-соц.-демокр., соціалістично-революційні, та монархістично-гетьманські. Та ніхто нікому не навізував своїх поглядів та переконань. Всі вважали, що є вільні цілі та вищі завдання і обов'язки. Політична боротьба між старшинцями була не модна.

(Продовження буде)

ІНТЕРВ'Ю З О. БОЙДУНИКОМ

Членом Проводу Українських Націоналістів та Заступником Голови Української Національної Ради.

1) Запит редакції: «Свобода» на конкретні й актуальні українські політичні теми ми хотіли б попередити, кількома особистими запитами. Наприклад: читачам та загальною американсько-українською громадською думкою було б цікаво довідатися щодо про Вас самих: Ваш вік, Вашу професію, Вашу кар'єру, та Ваше становище в українському визвольному руху і в українському політичному житті?

Відповідь: Виріши я ще не збирався писати спогади і подати свою біографію зі «запитами» і «кар'єрою», все ж таки я не відмовлюся відповісти на Ваші питання. Мені в грудні 1951 року минуло 56 років. Коли ж йдеться про мою «кар'єру», або, краще кажучи, про мою участь і становище в українському визвольному руху і в українському політичному житті, то воно починається 1918 роком, коли то, по розвалі австро-угорської монархії, та самодемократичній армії, я вступив до Української Галицької Армії, перейшовши в ній всі її світли і трагічні етапи, включно з етапом «ЧУГА», щоб, в кінці, в квітні 1920 року, перейти на сторону Армії Української Народної Республіки, що, в союзі з Польщею, йшла на Київ. В Армії Української Народної Республіки був я до самого кінця, тобто до листопада 1920 року. Дня 20 листопада 1920 року, ввечері, я перейшов Збруч і опинився в Підволочиську. Швидко, для мене особисто, збігли обставини, про які тут не буду згадувати, опинив я трагічну долю моїх товаришів по зброї, тобто польських «концентраційних таборів», і під кінцею листопада 1920 року, пробрався швидко до свого рідного дому. Перебуваючи вдома, вже дня 26 грудня 1920 року, вступив я до української підпільно-революційної організації, що згодом оформилася в УВО (Українська Військова Організація), займаючи в її «Повітряний Муху» пост організатора революції. В жовтні 1923 року, вступивши в Українську Військову Організацію, я опинився в Чехословаччині, де студіював і закінчив Вищу Торговельну Школу, в Празі, звідки й моя формально-освітня професія економіста. Кажу, «формально-освітня професія», тому, що фактично я на ділі займаюся ж урядовою діяльністю. Студіюючи в Празі, я, рівночасно, брав участь в суспільно-політичному житті, чи то на форумах студентському, чи загально-українському, будучи деякий час Головою Української Академічної Громади в Празі, і Головою Української Національної Молоді в Празі, яка, за мого головування, по Першому Конгресі Українських Націоналістів в 1929 році, в якому я брав активну участь, стала складовою частиною Організації Українських Націоналістів (О.У.Н.). В ОУ.Н. від самого початку займав я різні провідні пости, чи то на еміграції, чи на Західних Землях України, куди я, за наказом Голови Проводу Українських Націоналістів полк. Ковалевського, повернувся в вересні 1930 року. Пройшовши різні ієрархічні ступені в УВО і ОУ.Н. сьогодні я є членом Проводу Українських Націоналістів, а зважаючи на активну участь в консолідаційній акції, яку в 1945 році заініціював Голова ПУ.Н. полк. Андрій Мельник, і в реорганізації Державного Центру У.Н.Р. яка увінчалася успішним створенням Української

ОУ.Н. в якій сказано: «4. Устрій Української Держави будуватиметься на засадах народності». 5. Джерелом усього права і влади буде народ. 6. Солідарна співпраця і відповідальність усіх станів народу, об'єднаних у представницьких органах, буде основою влади в державі. Тільки спільними та узгодженими силами всієї національної спільноти забезпечиться народова свобода, мир, законність, праця, добробут і справедливість. 8. Законодатна влада Української Держави складається з обраних народом представників станово-професійного і політичного життя. 9. На чолі Української Держави стане обраний законодавчою владою Голова Держави. Він викликати виконавчу владу, відповідальну перед ним та законодавчою владою. 10. Політичне життя в Українській Державі розвиватиметься лінійно: перемоги тієї чи іншої національно-політичної ідеї, яка вільно приведе до себе переважну більшість громадян держави».

До цієї останньої точки слід додати резолюцію схвалену тимчасовим ПУ.Н. в жовтні 1923 року, яка звучить наступно: «1. Намагання монополізації українського життя однією партією в нинішніх обставинах є неприродним і заважає розвитку держави. 2. Згідно з принципами українського суспільства — це являється нормальним, але вона не повинна переходити швидких меж, щоб не атомізувати нашого суспільства. Розв'язок знаходиться в національній солідарності, як головній прикметі всього політично-державного життя».

А далі в тієї самій програмі сказано: «12. Закон суворо берегти свободу сумління, думки, слова, друку і політичної опозиції в межах обов'язкового права». Насувається питання, як ОУ.Н. визнаючи органічну теорію нації, ставить до національних меншин? На це питання, програма ОУ.Н. дає таку відповідь: «13. Всі громадяни Української Держави будуть рівні перед законом. 15. Особи чужого походження набувають українське громадянство під умовою лояльності до України». Як бачите, становище, яке застосоване всіми державами супроти чужинців і національних меншин.

Ще ближче і ясніше до ідеологічно-програмових, а тим і політичних питань і їхньої розв'язки, підійшла ідеологічна конференція ОУ.Н. в червні 1948 року, що в своїх «Тезах», Розділі VI-ому, сказала наступне: «1. Народовладний устрій, спертий на ідеї свободи людини й солідарності станів, є тією новою суспільною системою, в якій знайдуть своє продовження органічні процеси національного зростання, через ліквідацію соціальних антагонізмів. 2). Народовладний устрій, що зростає в душі українського націоналізму, містить у собі ті ідеї, які піднесені в епоху демократії... 3). Всі творчі соціально-устрійські досягнення демократизму український націоналізм розгортає далі... 4). Як була роль ОУ.Н. в організації українського протинімецького і протибольшевицького опору під час другої світової війни? Відповідь: На це питання, кожний, хто ним цікавиться,

наде вичерпну відповідь у недовгоперевірній брошурі п. н. «ОУ.Н. в другій світовій війні». Тут я можу лише в скороченому вигляді передати сказане в тієї брошури. Коли йдеться про протинімецький опір, то він в другій світовій війні в німому не мінявся, як він був ведений ОУ.Н. і ОУ.Н. від самого початку їхнього заіснування і акції до другої світової війни, аж на те, що та акція в часі другої світової війни була посилена і примінені ті методи і засоби, яких вимагав кожний наступ московського більшовизму проти українців, зокрема по зайнятті більшовиками в вересні 1939 року Західних Земель України.

Коли йдеться про питання протинімецького опору в другій світовій війні, то кожноразова політика Проводу Українських Націоналістів, який направляє політику і акцію ОУ.Н. була зумовлена кожноразовим наступом гітлерівської, німецької, супроти України, чи українського народу, і його змагання за привернення суверенності Української Держави. Для ПУ.Н. це під головуванням сл. п. полк. Е. Коновальця, який і покинув Німеччину, а відтак і під головуванням полк. А. Мельника, було відомим і яким, що далеко до другої світової війни, не лише з літератури, в центрі якою був «Майн Кампф» Гітлера, але й з практичної політики, зокрема становища гітлерівської Німеччини супроти Карпатської України в 1939 році, що в політиці гітлерівської Німеччини немає місця Україні, чи визвольним змаганням українського народу за привернення суверенності Української Держави, і що ця Німеччина не то не буде сприяти тим змаганням, але буде їх поборювати. І тому ПУ.Н. в а тому й ОУ.Н. категорично відмовилися від всякої політичної співпраці і походу гітлерівської Німеччини в другій світовій війні, будучи проти когось. Коли в червні 1941 року, гітлерівська Німеччина пішла походом проти Східного Союзу, тоді члени ОУ.Н. та рядові, як і провідні, включно з деякими членами ПУ.Н., за наказом ПУ.Н. «прокламативно», «на зелений», чи «спонтанно», через німецько-східний фронт, чи в слід за фронтом, щоб усвідомити український нарізд у ворожих замірах гітлерівської Німеччини супроти України і українського народу, та його визвольних змагань.

ПУ.Н. не помилявся в оцінці німецької політики. Гітлерівська Німеччина, лише зступивши на український фронт, виявила свою нищівну політику супроти українського народу і його визвольних змагань. В наслідок того ПУ.Н. і ОУ.Н. почали чинити спротив тій нищівній політиці гітлерівської Німеччини в Україні. Вже дня 5. серпня 1941. року у Львові, ПУ.Н. в а тому й ОУ.Н. заклали умову з командантом т. зв. Польської Січі, про спільний збройний спротив нищівній політиці гітлерівської Німеччини в Україні. Поліську Січ переіменували згодом в Українську Повстанчу Армію, в склад якої ввійшли рядові і провідні члени ОУ.Н. яка веде збройну боротьбу по сьогоднішній день, хоч під змінним командуванням. В слід за тим, оскільки не помиляюсь, дня 20 листопада 1941 року в Києві, під керівництвом заступника Голови ПУ.Н. сл. п. Олега Ольжича-Кандиби, відбулась нарада провідного активу ОУ.Н. в приватності членів ПУ.Н. ген. Капустянского і мій, на якій вирішено, що для посилення збройної протинімецької-гітлерівської акції-боротьби, ПУ.Н.-ОУ.Н. приступили і організували підпільно-революційну акцію проти нищівної гітлерівської-німецької адміністрації, в якому, головним чином, працювали, тісно співпрацюючи, в той спосіб, вже осінню 1941 року почався внутрішній, суспільний фронт, збройний і підпільно-революційний протинімецький опір, якого стрижнем стали ПУ.Н.-ОУ.Н. В тому протинімецькому опортуні ПУ.Н.-ОУ.Н. втратили сотні провідних і рядових членів, яких тут неможливо перерахувати, на чолі з Оленою Телігою і членом ПУ.Н. заступником Голови ПУ.Н. Олександром Кандибою-Ольжичем.

В) Що можете сказати про існування і роль ОУ.Н. у визвольній боротьбі в Рідних Землях після другої світової війни та сьогодні? На це питання можна відповісти дуже коротко і цілком відповідно на попереднє питання. Від 1943 року, протинімецький опір, започаткований в 1941 році, який я щойно описав, розрісся до всенародного опору, в якому взяли участь елементи з усіх шарів української нації на всій території, на всіх землях України, без уваги на політичні зрізаних осіб і церковно-релігійні віросповідання. Але, хай мені буде вільно сказати, що все ж таки, стрижнем того опору, тепер вже протинімецького, є українські націоналісти, тобто ОУ.Н. і ОУ.Н. Деяка частина того опору, тобто українців і підпільно-революційних, опинилася, з тих, чи інших причин, на еміграції. Але більшість залишилась в Рідних Землях і сьогодні продовжує протинімецький опір, про що загально відомо. При підході і оцінці того опору, треба мати на увазі збройно-босний опір УПА, в якому, як вже сказано, знаходяться різні елементи і відбувається під одним командуванням, та підпільно-революційний опір, який немає вже суттєвого керівництва, лише, коли йдеться про організаційний опір, окремо веде його ОУ.Н. а окремо ОУ.Н.Р. яким, як одним з іншими, допомагають широкі шари українського громадянства. Цей підпільно-революційний опір зумовлений також відмінною тактикою обидвох організацій, про що тут не буду говорити. З тим опортуні в Рідних Землях, ПУ.Н.-ОУ.Н. ведуть постійну, хоч утилітарну, зв'язку.

г) Яке відношення Проводу Українських Націоналістів до інших націоналістичних груп? Не знаю, що маєте на увазі, коли питаєте і відношення «груп»? Мені, від сьогоднішнього дня, поза ОУ.Н. відомо лише про одну націоналістичну групу, а саме, ОУ.Н.Р. якщо вона не зійшла з ідеалістичних світоглядних засад, бо, як я вже в одній з попередніх відповідей зазначив, націоналізм і націоналістичність зумовлені є ідеалістичним світоглядом, тоді, згідно з організаційною теорією нації, виступає духовно-культурна одиниця, що і є основним для НАЦІ. Але якщо воно

там не було, то ПУ.Н. згідно з прийнятою ПУ.Н.-ом резолюцією, що монополізація життя є протиприродним, ставиться до всіх українських політичних угруповань, а в тому й до націоналістичних, толерантно. Йдеться лише про те, щоб і ті інші групи не розуміли і відвасмикались тією ж, чи такою ж толерантністю.

г) Яке відношення ПУ.Н. до УГВР? Якщо УГВР дійсно існує в Рідних Землях, так як існує ЗПУГВР в еміграції, то ПУ.Н. мусить цей факт враховувати і відноситися до неї, як до одного з революційних чинників діючого на Рідних Землях.

д) Яке відношення ПУ.Н. і ОУ.Н. до Українського Державного Центру? Думаю, що маєте на увазі реорганізований державний Центр УН.Р. з Українського Національного Радю на чолі. Якщо так, то про відношення ПУ.Н. і ОУ.Н. до того Державного Центру пророческо говорять факти, що ОУ.Н. який політику унапрямує ПУ.Н. мас своїх представників у УН.Р. і, також у її Виконавчих Органах, одже ж відношення наскрізь позитивне. Зрештою поминаючи й цей факт, то позитивне відношення підтверджує ще й другий факт, а саме, що ПУ.Н.-ОУ.Н. ініціювали консолідацію, про що вже була згадка, і брали активну участь в реорганізації Державного Центру і творенні УН.Р. і, тим самим є її співтворцями. І позитивне відношення, не лише ПУ.Н.-ОУ.Н. але всіх українців, до Державного Центру з УН.Р. дою на чолі, мусить бути ще й тому, що то останній уряд Української Суверен. Держави, що його можна протиставити сьогоднішньому уряду, насадженому Москвою. Позитивне відношення до уряду У.Н.Р. мусимо розглядати також з площини правопорядку, якого в нашому суспільному житті, деколи, так дошкульно бракує. І в кінці, коли ми вже визнаємо той уряд, чи Державний Центр, то мусимо його визнавати як єдиний без решти, бо там, де знається один для еміграції, а інший на Рідних Землях, там не визнається і немає жадного Центру, а в слід за тим з жадним центром ніхто не числиться.

(Закінчення буде).

ЛАРИСА ТИМОШЕНКО, донька інж. Григорія й Євгенії Тимошенко, українка, що влітку 1950 року приїхала до ЗДА, скінчила за два роки, з титулом «магістра соціальних наук» (порівняльно з європейськими науковими ступенями), Брін Маур Каледж біля Філадельфії. Її особливі здібності спонукали названий Коледж дати їй стипендію для вивчення студії, дарма, що вона не мала ніяких американських знайомих ані референцій. Після виходу з Коледжу, Лариса Тимошенко дістала негайно працю, як психіатрично-соціального працівника в державному шпиталі в Норрістауні, Па., але вона плянує продовжувати фахові студії, щоб одержати докторат соціальних наук. Скінчила українську приватну гімназію на еміграції, в Інебурці (Австрія) та студіювала в тамошньому університеті медицину, але мусіла перервати студії із-за виходу до ЗДА. Є активною діячкою Об'єднання Української Демократичної Молоді.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співзасновниками тринадцяти мільйонного Союзового майна!

Лариса Тимошенко

лежду, Лариса Тимошенко дістала негайно працю, як психіатрично-соціального працівника в державному шпиталі в Норрістауні, Па., але вона плянує продовжувати фахові студії, щоб одержати докторат соціальних наук. Скінчила українську приватну гімназію на еміграції, в Інебурці (Австрія) та студіювала в тамошньому університеті медицину, але мусіла перервати студії із-за виходу до ЗДА. Є активною діячкою Об'єднання Української Демократичної Молоді.

Вже виншов з друку і продається Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ НОВА КНИЖКА Проф. П. КОВАЛІВ НАГОЛОС В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ Книжка призначена для шкіл, студентів, педагогів, письменників, поетів, промовців, проповідників, священнослужителів, диаконів, (спікерів), декламаторів, акторів, співаків і всіх, хто вивчає чи в розмові живих рідної мови й бажає говорити по-літературному. Ціна: \$0.75 Наклад книжки обмежений, тому поспішайте вислати замовлення разом з належністю на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Важко! Важко! ВИПІШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ Ч. 1. «ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ЗБІРНИК» який видає Вільна Українська Академія Наук в ЗДА з метою дати громадянству образ теперішнього стану літератури, науки й мистецтва поза межами України. Ціна \$2.00. Замовлення просимо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Канадійська торгівля перевищує американську й британську

Оттава. — З-річного з'ясування Статистичного Бюро в Оттаві виявляється, що в минулому році канадійська закордонна торгівля досягла значних успіхів. Експорт продовольства 1951 р. зросли щодо вартості на 26%, а щодо кількості — на 11%, понад рівень 1950 р. В той час імпорти зросли щодо вартості на 29%, а щодо кількості — на 13%. Таким чином Канада опинилася на четвертому місці серед найбільших торговельних потуг світу, випереджуючи Німеччину і маючи перед собою лише США, Британію і Францію. Коли ж узяти до уваги відношення між кількістю мешканців Канади і закордонною торгівлею, тоді побачимо, що Канада розвинула свою закордонну торгівлю більше як будь-яка інша із зазначених країн. В цьому ділі випереджують Канаду тільки Гонконг і Нова Зеландія.

Щоправда в післявоєнних роках Канада була на третьому місці, але не слід забувати, що від того часу багато чого змінилося на європейському континенті. Відбудовано європейський промисел, економіка європейських країн зросла, а з тим і участь Франції й Німеччини в торгівлі на світових ринках. Підрахувачі в американських долларах, канадійський експорт вивозив мін. року 4,054,000,000 дол. під час коли імпорти осігли суму 4,240,000,000 дол. В торгівлі з США Канада була її найбільшим доставцем товарів, а водночас і найбільшим їхнім покупцем. В торгівлі з Британією Канада стояла на другому місці (за США), доставляючи їй 6,7% усіх британських імпорту. Як покупець британських товарів Канада була на четвертому місці.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Лорейн, Огайо

„Лорейнське чудо“.

(Замість відкритого листа до всіх наших заокеанських громад.)

З датою 10 лютого 52, Комітет „Мати й Дитина“ в Мюнхені, в своєму звіті про збірку акції для хворих і непрацездатних залишених в Європі, писав:

„Як бачимо, в цій збірковій кампанії перед веде комітет при „Просвіті“ в Лорейн, Огайо. Голова п. Роман Левинський та секретарка п. Ольга Ліщинська доложили всіх справ, що збірка дала справді успішний вислід. Хоч там українська громада невелика, проте невтомна енергія організаторів доказувала чудом... („Наше Життя“, ч. 3).

Це була збірка на коледж для залишених в європейських санаторіях і таборах. В чому заключалося „чудо“? — Лорейн вислав тоді на загану ціль 1,135 фунтів харчів, на всю збірку суму \$312.25 (кошти пересилили покривля „Просвіта“ й Клуб Українських Жінок у Лорейні).

Під Великдень ч. р. Лорейн зробив друге „чудо“, на підсанку до європейських таборів і санаторій з цього місця вийшло знову 1,000 фунтів харчів, на всю збірку суму \$287.75. А під кінець квітня лорейнський комітет „Мати й Дитина“ влаштував, на цю ж ціль, вечорини з ревізії й за чистий дохід з імпрези — \$112 — вислав третю серію харчових пачок до Європи.

Стільки про бухгалтерію сторінок справи. Лишається п'янке питання: в чому тут чудо?

Ставлячи це питання, ми не робимо себе надто скромними, ні — борони Боже! — не робимо закидів людям доброї волі, з мюнхенського комітету, що вжили цього вислову. Ми хочемо тільки ствердити, що в своїй діяльності, ані легитимно, ані ілюзорно, тільки звичайним „прим обонієм“ братів і сестер супроти українських людей по лінії: як, яким німцями й іншими госп-дари просто заявляють: „Здихайте швидше, щоб ми мали місце для своїх!...“ І ми не могли дати менше, бо 1) ми хотіли й хочемо справді дати поміч, а не символічний жест, чи охлуп; 2) ми знаємо, що там допомоги ждуть тисячі.

Листування Редакції

Д. К. — На Ваш запит відповідало, що „Поради для пансіонів“ Г. Чіпки, що були поміщені в „Свободі“, не відносяться до ніякого відомого нам того роду підприємства, а зокрема пансіону М. і Д. Кулинчиків.

Кожний свідомий українець та кожна свідомка українка вважають своїм обов'язком стояти в ряді Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників!

ПРАЦЯ

ЯК ПОДВОЙТИ ЗАРІБОК БЕЗ НАКЛАДУ ПРАЦІ?

Подбайте, щоб фірма, в якій працюєте, заангажувала українське підприємство „ВЕБ“ до перевозу своїх виробів, сировини, устаткування.

Для устаткування висоти провізії — зайдіть до Перевоз. Бюро в Нью-Йорку 835 E. 6. ауд. (між 1—2 Енотто) год. в. веч. Tel. OR. 3-2484.

ДІВЧИНА З ВІННИЦІ

ОПОВІДАННЯ:

Німецька окупація Советська окупація Початки УПА.

Ціна 50 цт.

Замовляйте в: СВОБОДА

81-83 Grand Street Jersey City 3, N. J.

Книжечка під наголовком А. ЛУЦЬКІВ

ПОРТРЕТ СТАЛІНА

(в українській і англійській мовах)

Ціна обох книжок 50 цт.

Поодинокі книжечки по 25 цт.

Замовляйте: „СВОБОДА“

P. O. Box 346 81-83 GRAND STREET

Американські танки в Кореї, під час бойового наступу. Хоч американи утруднюють навіть рухи піхоти, проте сталеві велетні посуваються по розмокlim терені.

чи й тисячі: немовлята, діти, матері, вдови, інваліди українських армій, виселені вчорні й громадські робітники, старці, недужі... Люди, яким допомоги повинні й мусимо — ми.

Що ж у нас зробилося для цієї справи?

Небагато: скликано двох сходи громадства, на яких — за коротким словом — зібрано добру третину всіх жертв, а по решту виславо збірників „в народ“. Коли, в випадку коледжів справа протяглася через малу кількість збірників, за писанкою виславо в малій Лорейні 24 збірників. А потім трохи праці коштувала ревізії й вечорини. Це все. Як дуже мало супроти вдовілля з виконаною доброго діла супроти потрібних братів-сестер!...

Де ж тоді чудо, про яке писали з Мюнхену?

Частинка загадки розгадка мистецтва у ствердженні:

„Хоч там (у Лорейні) невелика громада“...

Ідучи бухгалтерією 34 слідами справи, заявляємо, що в Лорейні є около 250 українських родин. Тому, що цілу загану кампанію організовано проведено тільки

в одній з двох лорейнських громад можна говорити, що збіркою було охоплено около 200 родин. На них припав тягар жертвованих \$712 (крім значної кількості дарованого однієї й однієї) для залишених в Європі.

Звідси не важко подумати, де зарито „чудо“. Коли 200 лорейнців може дата \$712, то чудо в тому, що міста з тисячами, десятками тисячів дають... далеко менше.

А раз воно так, тоді спитаємо: що воно значить?...

Якщо виправданням тих громад — в Америці і взагалі в заокеанській ділянці — є особисті клопоти (з домами, автими тощо), то спільним подати, що ми масмо точно такі самі клопоти. Десять будують церкву, Народний Дім? В нас, у Лорейні, саме тепер така будова йде...

Ні, ні — тут не може бути жадного виправдання! Тут може бути тільки або пропорційна до величини громади жертва (збірання, чи „випансання“ на вечорини — однаково) — або повний бламаж.

Лорейн радо зрікається свого першого місця в Америці й, за свою жертву, хоче бути

Посуха загрожувє югославській торгівлі

Београд, Югославія. — Довга посуха, що панує в Югославії, грозить недобором у закордонній торгівлі країни. Оцінюють, що, посуха вже зменшила урожай пшениці до 80 відсотків, жита до 87, ячменю до 75, а вівса до 79 — з порівнянн з минулорічним урожаєм. Якщо до десяти днів упаде дощ, то це може напиритися кукурудза, якої пересічний річний збір виносить 1 мільйон тон. Коли не буде дощу, то Югославія стратить 500,000 тон кукурудзи, які вона звичайно вивозить та в той спосіб збалансує свій бюджет, бо щороку мусить купувати коло 300,000 тон пшениці. Цього року югославський уряд уже закупив 150,000 тон пшениці в Канаді, Туреччині

та Сирії, платячи за неї долларами та англійськими фунтами. Маршал Тіто обмежує план колективізації, хоч і вірить, що тільки вона принесе добробут Югославії.

ПТАХ ЗАПАЛИВ ДЕРЕВО НА МІСЬКІ ВУЛИЦІ

Джексон, Міш. — Так твердить пожежна сторожа дільниці Блекмен у місті Джексон. Пожежники мусили гасити вогонь на дереві, що стояло на вулиці і в своєму звіті подали, що „птахи билися в коробку сірників і запалили дерево, на якому сиділи. Птахи скопили сірники на землі і занесли їх на головню дерева.“

Західні німці не хочуть монархії

Бонн, Німеччина. — Тут проголошено вислід з запитів, якими хотіли дослідити, як тепер німці з Західної Німеччини ставляться до монархії. Запитували 2,000 осіб, і тільки 32 відсотки заявили за тим, що вони бажать собі царя. 36 відсотків були проти монархії, а 32 відсотки не вирішили. З запитуваних 32 відсотки не роуміли слова „монархія“, і відповідали, що це „отрута в цигарках“, або що „це щось в цирку“. За монархію заявили люди старшого віку, ті, що пам'ятають часи кайзера. З них аж 51 відсоток заявили за монархією.

Посмертні Згадки

МИХАЙЛО ГРИЦАН, член від. 438 УНС, номер 22, ливня в Easton Hospital, Похорон відбувся 26. ливня при участі членів від 438 і знайомих з погребового заведення, а до церкви а відтак на цвинтар. В. П. П.!

С. Терлецький, секр.

ЯКІВ ВОПТОВИЧ, член „Запорожської Січі“, від 263 УНС, номер 22, ливня в Easton Hospital, Похорон відбувся 26. ливня при участі членів від 263 і знайомих з погребового заведення, а до церкви а відтак на цвинтар. В. П. П.!

Маріон Снівак, секр.

ГРИГОРІЙ СЛАВУТА, член 364 відділу УНС, номер 22, ливня в Easton Hospital, Похорон відбувся 26. ливня при участі членів від 364 і знайомих з погребового заведення, а до церкви а відтак на цвинтар. В. П. П.!

Е. Білецький, секр.

там, до його місця щодо числа його громади — на п'ятдесят, чим далішому місці в ЗДА. І це радніше зрікається свого „чуда“. Хай, замість таких чуд, буде пропорційна натуга праці й жертвенності усіх — великих і малих — тоді ми більше осягнемо. Бо „чуда“ горетки доводять нас — не дальше Крут...

Група збірників і жертвodawців, з Лорейну.

ЗНАНА ЮВІЛЕРНА ФІРМА

UNIVERSAL WATCH & JEWELRY CO.

Н. ПІКЕНС, власник

201 E. 14th Street, New York City (біля 3-ої Енотто)

Слухайте наші оголошення в радіопередачі п. Мельника і Чубатого.

ДО УКРАЇНЦІВ СТАРОЇ І НОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ!

Одинокий представник найкращих швейцарських годинників „ОМЕГА“ в самому серці української громади на півночі поручає найновіший модель „ОМЕГА АВТОМАТИК“ годинник, що самий накручується. Великий вибір гарних 14-каратових виробів з золота і срібла на дарунок з різних нагод. Ми тількимо вже 39 років великою українською клієнтелею не лише в Шікаго, але й вивисламо по всій Америці на С. О. Д. замовлення. Гарантуємо і звертаємо гроші, якщо немо 100% задоволення. Догідні сплати без відсотків. Говоримо по-українськи! Приходьте, телефонуйте, замовляйте поштою:

М. J. HARRIS JEWELER,

1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

Tel.: Seelye 3-5753

УВАГА! — ОЗОНЕ ПАРК, ДЖЕМЕЙКА І ОКОЛІ

УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ГОРОЖ. КЛУБ

— уряджує —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

на власній площі і залі

91-20 95 AVE, cor. 92 St. OZONE PARK, L. I.

НЕДІЛЯ 3. СЕРПНЯ (AUGUST 3) 1952 P.

Першорядна оркестра! Вступ 75¢

Просимо Шановне Громадянство прийти на цей пікнік.

Пікнік відбувається без огляду на погоду!

За добру забаву і чесну обслугову ручити

Пікніковий Комітет

FOURTH ANNUAL UKRAINIAN PICNIC

sponsored by

HOLY GHOST CATHOLIC CHURCH & LADIES AUXILIARY

of West Easton, Pa.

SUNDAY, AUGUST 3, 1952

at LINCOLN PARK — MILLER HEIGHTS

(Alternate route 22 between Easton & Bethlehem)

Dancing to the music of the POLKA ACES orchestra.

A sincere invitation is extended to all Greek Catholics and their friends.

Rev. N. E. Romanovich & Committee.

Найкращі та у різних смаках

ЛІМОНАДИ І ВОДИ СОДОВІ

поручає українська фабрика

М. K. M. BEVERAGES Co.

Жадайте у всіх українських крамниць і на всіх імпрезах

тільки лімонад і вод содових однієї української фабрики

М. K. M. BEVERAGES Co.

31-13 Newtown Ave., — Astoria, L. I. C., N. Y.

Tel.: Ravenswood 8-8299

ШИФКАРТИ

ПРОДАСМО НА ВСІ КОРАБЛІ.

ГРОПШ посиласмо до всіх країн і виплачуємо на останній пошті.

АФІДЕВІТИ, петиції та інші потрібні документи на справдження кривних і знайомих до Америки зі скитальцями та інших країн.

ПРОДАСМО дома та всякого роду бізнесу. У всіх справах звертайтеся до звіного

НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО

S. KOWBASNIUK

277 EAST 10th ST. (Near Ave. A.) NEW YORK 3, N. Y.

NEW YORK — NEW JERSEY ОБЕЗПЕЧЕННЯ

(АСЕКРАЦІЯ)

Дбайте про себе і про свій майстк: Обезпечуйтеся від погню, крадіж, нещасливих випадків та нещаст. Не трагуйте нагоди отримати відшкодування. Обезпечую: життя, меблі, візна, автомобілі, хутра, біжуетерію та ін.

ANTHONY SHUMAYKO

277 East 10th Street, New York 9, N. Y. — AL. 4-8779.

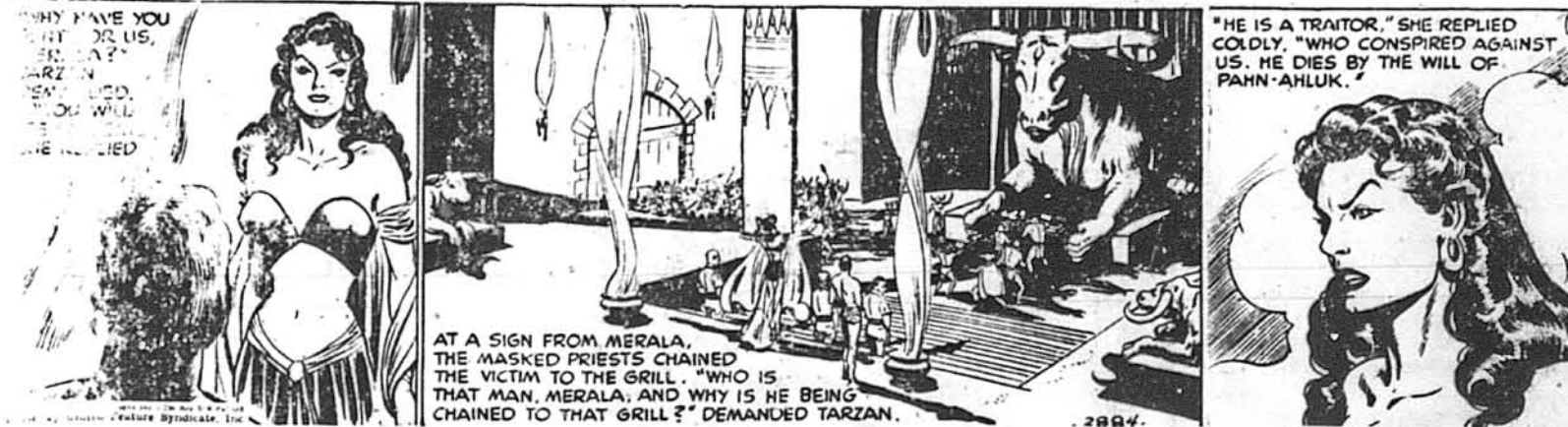
НАПЕДИЛИНИ ВИПР В ЗДА РЕКОРДІВ

HANUSEY MUSIC COMPANY

244 W. Girard Ave., Philadelphia, Pa.

Апарати для награвання плнт. Електричні угодження.

Під час літа у неділю, замкнено.

„Чому ти посилала по нас, Мерале?“, питає Тарзан. „Ти зараз побачиш“, відповіла Мерале.

На знак Мералі замаскований жрець прикував жертву до раппера. „Хто ця людина, Мерале, і чому її приковано до цього раппера?“, питає Тарзан.

„Це зрадник“, відповіла вона холодно, „який змовлявся проти нас. Він умире на бажанні Пан-Аглука“.

„Хто ця людина, Мерале, і чому її приковано до цього раппера?“, питає Тарзан.

НА ПРОДАЖ

МУРОВАНИЙ БУДИНОК з шестимешалом, до чотирьох кімнат, кожне. Огрівання печами. Ціна \$23,700. — 2343 W. Iowa St., Chicago 22, Ill. Звертатися: Mrs. M. MORAVEK 2347 Iowa St., Chicago 22, Ill.

10-АКРОВА КУРІЧА ФАРМА

продається. Вільно Highstown, N. J. Місце для старої пари та бізнесу. — Звертатися:

M. TRISTAN,

31 Acres Drive, Hamilton Square, N. J. — Tel.: 5-5382 Trenton, N. J.

1951 — NASH

Гарне, велике з 4 дверима авто. Радіо й огрівання. В ужитку лише 8 місяців. Пройшло 14,000 миль. Ціна 1700 доларів. Продається бо вліститель потребує грошей на школу.

W. CHUPA

33 St. Marks Pl., New York, N. Y.

Tel.: ORegon 4-5340

МАШИНКИ

Перероблені до ПИСАННЯ

англійські, ціна \$25.00. Масмо також нові і перероблені українські машини. Рахункові машини. Офісові прилади. Потрібно агенти.

ALL LANGUAGES

TYPEWRITER COMPANY

119 W. 23rd St. (6—7 Ave.)

New York, N. Y.

Phone: CHelsea 3-8086

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСІ САМОХОД. МЕХАНІКІ І КУРСІ ЕДІ

GR. 7-8951

КУРСІ МЕХАНІКІ КУРСІ ЕДІ АВТАМІ

Постараємося для Вас проегзати Ліценсу. Наші учні дістають диплом. Помігасмо в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСІ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструкції в українській мові. Залож. в 1916.

L. TYCHNIEWICZ, директор

METROPOLITAN AUTO SCHOOL

155—2nd Ave., біля 10th St.

NEW YORK CITY

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONITIONED

Обслуга Щира і Чесна

Our Services Are Available Anywhere in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, N. J.

ESsex 5-5555

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКР. ПОГРЕБНИК

УПРАВІТЕЛЬ

BERRY FUNERAL HOME, Inc.

525 East 6th Street,

New York 9, N. Y.

Phone ALgonquin 4-5746

Дві нові в модернізовані альяні сталею каліції.

Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці масткового стану.

ІВАН БРОЩАК, нотар.

ІВАН БУНЬКО

УКР. ПОГРЕБНИК

Зараджує погребам по ціні так низькій \$150 як обслуга чесна і найкраща

JOHN BUNKO